

The purpose of the article is to analyze the interaction between a prosecutor and investigator to reflect a new functional role of the prosecutor and the head of the criminal investigation according to a new Criminal Procedure Code of Ukraine.

The aim of the article is to give the opportunity to understand some features of modern law enforcement in Ukraine.

The author of the article proposes to determine the main directions of the prosecution and preliminary investigation cooperation and points out the essential features that show substantial characteristics of this interaction, the degree of dependence on certain historical events, social, legal, economic and other circumstances.

The key to the European perspective of Ukraine is in the objective historical formation awareness and development of Ukrainian cultural and legal consciousness in the process of criminal proceedings reforms.

Keywords: *public prosecutor's supervision, legal status, the rule of law, criminal proceedings, historical development, coordination, body of preliminary investigation, interaction mechanism.*

УДК 342.95

В. В. СЕРЕДА,

кандидат юридичних наук, доцент,

перший проректор з навчально-методичної та наукової роботи

Львівського державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ЮРИДИЧНОГО СКЛАДУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОСТУПКІВ, ЗА ЯКІ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ОКРЕМИХ СПЕЦІАЛЬНИХ СУБ'ЄКТІВ

Розглянуто особливості юридичного складу адміністративних проступків, за які передбачено притягнення до відповідальності окремих спеціальних суб'єктів (військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів під час проходження зборів, а також осіб рядового і начальницького складів Державної пенітенціарної служби України, органів внутрішніх справ, служби цивільного захисту і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України). Досліджено об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт, суб'єктивну сторону таких проступків.

Ключові слова: *адміністративний проступок, юридичний склад, об'єкт, об'єктивна сторона, спеціальний суб'єкт, суб'єктивна сторона.*

Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) містить значну кількість статей, що стосуються адміністративної відповідальності таких спеціальних суб'єктів, як військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів, а також особи рядового і начальницького складів Державної пенітенціарної служби України, органів внутрішніх справ, служби цивільного захисту і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. Адміністративний проступок, учинений такими спеціальними суб'єктами, розглядається як протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність спеціального суб'єкта, який наділений як основними ознаками суб'єкта правопорушення, так і характеризується додатковими ознаками, що зумовлюють особливості притягнення до відповідальності. З метою системності дослідження такі особливості доцільно розглядати за допо-

могою аналізу елементів юридичного складу адміністративного проступку.

Склад адміністративного правопорушення, особливості адміністративно-правового та адміністративно-процесуального статусів суб'єктів таких правопорушень, у тому числі й спеціальних – військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, розглядались у працях В. Б. Авер'янова, С. Т. Гончарука, Л. В. Коваля, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, О. В. Кузьменко, А. Ф. Моти, О. І. Остапенка, М. М. Прохоренка та інших науковців. Проте часті та подекуди несистемні зміни законодавства, неоднаковість застосування юрисдикційними органами одних і тих же норм адміністративно-деліктного права зумовлюють потребу ґрунтовного наукового дослідження юридичного складу адміністративних проступків, суб'єкти яких наділені спеціальним статусом.

Тому метою цієї статті є визначення особливостей юридичного складу адміністративних проступків, за які передбачено притягнення до відповідальності окремих спеціальних суб'єктів.

Юридичний склад адміністративного проступку містить об'єктивні і суб'єктивні ознаки, які включають чотири елементи і, відповідно, характеризують об'єкт посягання, об'єктивну сторону, суб'єкт проступку, суб'єктивну сторону. У юридичній літературі загалом і літературі з проблем адміністративної відповідальності зокрема залежно від ступеня узагальнення, рівня абстрактності розрізняють загальний, родовий, видовий і безпосередній об'єкти проступків.

Загальний об'єкт для всіх адміністративних правопорушень однаковий, у тому числі і для адміністративних проступків, які вчиняються військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також особами рядового і начальницького складів Державної пенітенціарної служби України, органів внутрішніх справ, служби цивільного захисту і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, за які вони можуть нести адміністративну відповідальність. Об'єкт становлять суспільні відносини, які: 1) регулюються різними галузями права і 2) охороняються адміністративними санкціями. Такий об'єкт є спільним для усіх видів адміністративних правопорушень.

Для правопорушень, учинених особами вказаних категорій, це особливо характерно. Посягаючи на певні суспільні відносини, які перебувають під охороною адміністративного законодавства, вони тим самим порушують військовий правопорядок, який формується на основі специфічних правових норм. Попри це, військовий правопорядок розглядається як невід'ємна частина загального правопорядку [1, с. 350, 351].

Родовим об'єктом проступків визнається однорідна група суспільних відносин, що становлять невід'ємну і самостійну частину загального об'єкта. Визначення родового об'єкта є підставою для розподілу окремих адміністративних проступків в особливій частині КУпАП за главами.

Адміністративні правопорушення, за вчинення яких військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів, а також особи рядового і начальницького складів Державної пенітенціарної служби України, органів внутрішніх справ, служби цивільного захисту і Державної служби спеці-

ального зв'язку та захисту інформації України можуть нести адміністративну відповідальність на загальних підставах, розміщені в главах сьомій (адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини), десятій (адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку), п'ятнадцятій (адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління) КУпАП, а також передбачені Митним кодексом України і Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції». Визначення родового об'єкта для правопорушень, передбачених ст. 85, 121–128, частиною першою і другою ст. 129, ст. 139 і 140, ст. 185-6 і 185-8, 212-2 КУпАП, не викликає труднощів. Ці об'єкти перераховані у назвах глав, ними є суспільні відносини в галузі охорони природи і використання природних ресурсів, на транспорті, порядок управління. Що стосується корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних із корупцією, то їх спеціальним об'єктом є встановлений порядок здійснення службових повноважень особами, уповноваженими на виконання функцій держави [2, с. 207]. Якщо враховувати такий поділ, то родовим об'єктом цих правопорушень також можна вважати порядок управління.

Видовий об'єкт проступків дає можливість виділити у межах досить значної групи суспільних відносин, що становлять родовий об'єкт, порівняно невеликі, специфічні групи відносин, що регулюють різноманітні напрями державної і суспільної діяльності. «Під видовим об'єктом слід розуміти суспільні відносини одного виду, які є частиною родових» [3, с. 35]. Видовим об'єктом адміністративних проступків, за які можливе застосування адміністративних стягнень, є, наприклад, порушення санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм.

Найвищим ступенем конкретизації суспільних відносин, яким завдається суспільна небезпека (шкода) правопорушеннями, є виділення безпосереднього об'єкта. Безпосередній об'єкт адміністративного проступку – це конкретні суспільні відносини, на які здійснюється посягання і які, охороняються нормами адміністративного права. Саме на безпосередній об'єкт спрямовані адміністративні проступки, юридичні склади яких передбачені у конкретних нормах особливої частини КУпАП, а також інших нормативних актах, які встановлюють адміністративну відповідальність. Так, безпосереднім

об'єктом щодо неправомірного використання державного майна є суспільні відносини щодо управління державною власністю.

Об'єктивна сторона – центральний елемент складу проступку. «Це своєрідний стрижень протиправного діяння, в якому відображена його суспільна небезпека (суспільна шкідливість)» [4, с. 43]. Всі інші ознаки елементів складу правопорушення поєднуються з об'єктивною стороною. «Об'єктивна сторона складу адміністративного проступку – це система передбачених адміністративно-правовою нормою ознак, що характеризують зовнішню сторону проступку» [5, с. 37].

Одна з ознак об'єктивної сторони складу проступку прямо передбачена в офіційному визначенні поняття адміністративного правопорушення (проступку). Це ознака, що стосується діяння (дія чи бездіяльність). Таким чином, законодавець визнає цю ознаку обов'язковою для будь-якого посягання, передбаченого нормами особливої частини КУпАП. Як відомо, діяння може виступати або як дія, або як бездіяльність. Під дією розуміють активне невиконання обов'язку, законної вимоги, а також порушення заборони. Бездіяльність означає пасивне невиконання обов'язку [6, с. 287].

Переважна більшість правопорушень, за вчинення яких указані категорії осіб можуть нести адміністративну відповідальність на загальних підставах, учиняється активно. Лише деякі з них (ненадання транспортних засобів працівникам міліції та медичним працівникам (ст. 124-1 КУпАП), невжиття заходів щодо окремої ухвали суду чи окремої постанови судді, подання органу дізнання, слідчого або протесту, припису чи подання прокурора (ст. 185-6 КУпАП)) можуть вчинятися через бездіяльність.

Додатковими, допоміжними, факультативними визнаються такі ознаки, як час, місце, обстановка, спосіб, засоби і знаряддя вчинення проступку. Останні ознаки виділені як такі тому, що вони включені законодавцем не у всі, а лише в окремі склади і враховуються при кваліфікації не всіх, а лише тих складів, у диспозиції яких безпосередньо включені.

Для адміністративних правопорушень характерним є те, що більшість із них є формальними, тобто їх юридичні склади як обов'язкові ознаки не передбачають шкоди, а отже, й причинного зв'язку. Лише деякі з них, такі, наприклад, як порушення правил дорожнього руху, що призвело до створення аварійної ситуації чи пошкодження майна, неправомірне використання державного майна, якщо це завдало державі шкоди на суму, що не перевищує

п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, та деякі інші передбачають у своєму складі певні шкідливі наслідки. Саме за цим критерієм указані правопорушення належать до матеріальних [7, с. 79].

Звичайно, завдана шкода має навіть певне юридичне значення, оскільки може враховуватися не лише при кваліфікації, але й під час вирішення інших правових питань, наприклад, у разі визначення виду стягнення. Але ця ознака, поряд із часом, місцем, обстановкою, способом, засобами і знаряддями, належить до факультативних ознак складу правопорушення, тому що не у всіх випадках виступає як конструктивна ознака. Шкода матиме значення не лише у разі віднесення складів правопорушень до формальних чи матеріальних, а й під час розмежування адміністративно-караних діянь і кримінальних правопорушень. Досить велика кількість адміністративних правопорушень, за які військовослужбовці можуть нести відповідальність на загальних підставах з іншими громадянами, трансформуватимуться у кримінальні залежно від заподіяної шкоди.

Характеризуючи суб'єкт адміністративного правопорушення, доцільно використовувати поняття адміністративної деліктоздатності як особливої юридичної властивості, що полягає у здатності (можливості) суб'єкта взяти на себе відповідальність за вчинений адміністративний проступок [8, с. 122]. По суті, це теоретичне поняття включає в себе положення адміністративного законодавства, що стосуються віку і осудності.

Для кваліфікації діянь аналізованих категорій осіб вік і стан осудності матимуть опосередковане значення. Це впливає з положень військового законодавства. У п. 1 ст. 15 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» вказується, що на строкову військову службу в мирний час призиваються придатні до неї за станом здоров'я і віком громадяни чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років. У п. 1 ст. 20 цього ж Закону граничний мінімальний вік, з якого можливе прийняття на військову службу за контрактом, встановлюється 17 років – для осіб, які виявили бажання вчитися у військово-навчальних закладах [9]. Адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент учинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку. Отже, військовослужбовці будь-яких категорій мають необхідну вікову ознаку і у разі вчинення адміністративного проступку визнаються суб'єктами проступку і відповідальності.

Стосовно неосудності, то такий стан у військовослужбовців має бути зведений до мінімуму. Пункт 1 ст. 18 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» передбачає однією з підстав звільнення від призову на строкову військову службу стан здоров'я, для всіх категорій військовослужбовців на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії. І, відповідно до Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України (додатку «Розклад хвороб, станів та фізичних вад, що визначають ступінь придатності до військової служби», ст. 14–24), військовослужбовці з відповідними розладами психіки та поведінки і хворобами нервової системи мають визнаватися непридатними до військової служби [10].

Вказані особи є спеціальними суб'єктами, так як ідеться про їх специфічний правовий статус, що обумовлює закріплення за суб'єктом проступку таких спеціальних ознак: 1) притаманні лише окремим групам громадян; 2) виникають на підставі індивідуально-правових актів або інших нормативних актів; 3) відображають специфіку правового статусу цих суб'єктів; 4) закріплені у КУпАП; 5) закріплюються з метою диференціювати відповідальність різних категорій громадян. За загальним правилом спеціальні ознаки таких осіб, які вчинили адміністративні проступки, мають тимчасовий характер, вони мобільні, особа може мати їх відразу кілька, одержувати нові, втрачати старі.

Суб'єктивна сторона складу адміністративного правопорушення характеризує певну психічну діяльність суб'єкта, а тому вона виступає внутрішньою стороною, поряд з об'єктивною стороною, яка відображає зовнішній прояв проступку. У науці кримінального й адміністративного права суб'єктивна сторона визначається як психічне ставлення особи (суб'єкта) до вчинюваного нею діяння та його негативних наслідків. Таке поняття, по суті, аналогічне визначенню вини. Але суб'єктивна сторона правопорушення включає, поряд з виною, ще й мотив і мету. Вина передбачається у двох формах: умисній і необережній. Стаття 10 КУпАП вказує, що адміністративне правопорушення визнається вчиненим умисно, коли особа, яка його вчинила, усвідомлювала протиправний характер дії чи бездіяльності, передбачала її шкідливі наслідки і бажала або свідомо допускала настання цих наслідків.

У теорії адміністративного права (це впливає з наведеної норми) умисел поділяється на два види: прямий і непрямий. За прямого умислу особа усвідомлює протиправність діяння, передбачає шкідливі наслідки цього діяння і

бажає їх настання. За непрямого умислу відмінність лише одна: особа не бажає, але свідомо допускає настання шкідливих наслідків.

Серед правопорушень, за які можлива адміністративна відповідальність для осіб указаних категорій і які вчиняються умисно, виділяють корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією. Водночас ці правопорушення можуть учинитися лише з прямим умислом.

Стаття 11 КУпАП передбачає вчинення адміністративного правопорушення з необережності. Відповідно до цієї норми адміністративне правопорушення визнається вчиненим з необережності, коли особа, яка його вчинила, передбачала можливість настання шкідливих наслідків своєї дії чи бездіяльності, але легковажно розраховувала на їх відвернення або не передбачала можливості настання таких наслідків, хоч повинна була і могла їх передбачити. Також виділяють два види необережності: самовпевненість і недбалість. Самовпевненість полягає у передбаченні можливості настання шкідливих наслідків свого діяння у разі легковажного розрахунку на їх попередження. Недбалість – єдина з чотирьох форм вини, яка полягає у непередбаченні шкідливих наслідків своєї протиправної дії, хоча вони повинні і могли бути передбачені.

Слід сказати, що законодавча конструкція визначень і умисної, і необережної вини належить лише до матеріальних складів адміністративних проступків. Більшість складів адміністративних проступків, за які описувані особи можуть нести адміністративну відповідальність, формальні. Визначення форми вини в цих випадках проводиться по-іншому. Під час виконання формальних складів умисел полягає в усвідомленні протиправності дій у певних обставинах і бажанні їх скоїти, навмисності протиправної поведінки. Необережність у таких випадках можна розуміти як відсутність належної обачливості, халатність.

Треба відзначити, що більшість складів правопорушень, за які до досліджуваних категорій осіб можна застосовувати адміністративні стягнення, не передбачає як ознаку будь-яку з форм вини. Це означає, що для кваліфікації правопорушення достатньо встановити лише вину як таку. Визначення форми вини матиме значення лише для індивідуалізації накладання адміністративного стягнення. Частина 3 ст. 33 КУпАП зобов'язує під час накладання стягнення враховувати ступінь вини порушника. І, як зазначає В. О. Печеніцин, ступінь вини залежить від її форми. Навмисне правопорушення завжди більш суспільно шкідливе, ніж скоєне з необережності [11, с. 51].

Деякі склади адміністративних проступків або містять пряму вказівку на форму вини або сконструйовані таким чином, що можуть учинятися лише умисно, хоча прямо в законі це і не передбачено. Як приклад можна навести невиконання водіями вимог про зупинку (ст. 122-2 КУпАП), ненадання транспортних засобів працівникам міліції та медичним працівникам (ст. 124-1 КУпАП), неправомірне використання державного майна (ст. 184-1 КУпАП). В останньому випадку на форму вини у вигляді умислу буде вказувати мета. Таке правило, вироблене теорією кримінального права, цілком можна застосовувати і під час характеристики суб'єктивної сторони складів адміністративних правопорушень.

Одним із завдань реформування сучасної системи адміністративно-деліктного законодавства є чітке законодавче закріплення правового статусу спеціальних суб'єктів, визначення критеріїв віднесення того чи іншого суб'єкта до спеціальних, а також уточнення складів адміністратив-

них проступків, суб'єктами вчинення яких є військовослужбовці та інші особи, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. Вносячи зміни до КУпАП, необхідно враховувати не лише доцільність чи недоцільність адміністративно-правової охорони певного виду відносин за участю спеціальних суб'єктів, але вимоги юридичної техніки, передусім щодо чіткості та системності елементів складу адміністративного проступку. Юридичний склад адміністративного проступку – це логічна конструкція, правове поняття про проступок. Як і будь-яке поняття, воно відображає лише істотні ознаки реальних явищ, тобто конкретних протиправних діянь, у цьому випадку тих, які вчиняються військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також особами рядового і начальницького складів Державної пенітенціарної служби України, органів внутрішніх справ, служби цивільного захисту і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Список використаних джерел

1. Хропанюк В. Н. Теория государства и права : учеб. пособие / В. Н. Хропанюк ; под ред. В. Г. Стрекозова. – М. : Интерстиль, 1998. – 377 с.
2. Кримінальна відповідальність за посадові злочини // Коментар до Закону України «Про боротьбу з корупцією» / М. І. Мельник, Г. О. Омельченко, М. І. Хавронюк. – К. : Бліц-інформ, 1996. – 512 с.
3. Остапенко О. І. Адміністративна деліктологія : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Остапенко Олексій Іванович. – К., 1997. – 43 с.
4. Севрюгин В. Е. Понятие правонарушения (проступка) по административному законодательству : учеб. пособие / В. Е. Севрюгин. – М. : Акад. МВД СССР, 1988. – 52 с.
5. Гончарук С. Т. Адміністративна відповідальність за законодавством України (адміністративно-юрисдикційні повноваження органів внутрішніх справ) : навч. посіб. / С. Т. Гончарук. – К. : Юринком Інтер, 1995. – 80 с.
6. Алёхин А. П. Административное право Российской Федерации : учебник / А. П. Алёхин, А. А. Кармолицкий, Ю. М. Козлов. – М. : Зерцало, 1997. – 672 с.
7. Мота А. Ф. Адміністративна відповідальність військовослужбовців за законодавством України / А. Ф. Мота. – Хмельницький : Вид-во Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького, 2006. – 183 с.
8. Коваль Л. В. Административно-деликтное отношение / Л. В. Коваль. – Киев : «Вища школа», 1979. – 230 с.
9. Про військовий обов'язок і військову службу : закон України від 25 берез. 1992 р. № 2232-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 385.
10. Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України : затв. наказом М-ва оборони України від 14 серп. 2008 р. № 402 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1109-08>. – Редакція від 12.07.2013.
11. Печеницин В. А. Состав административного проступка и его значение в юрисдикционной деятельности органов внутренних дел / В. А. Печеницин. – Хабаровск : Хабаровск. высш. шк. МВД СССР, 1988. – 58 с.

Надійшла до редколегії 10.12.2013

СЕРЕДА В. В. ОСОБЕННОСТИ ЮРИДИЧЕСКОГО СОСТАВА АДМИНИСТРАТИВНЫХ ПРОСТУПКОВ, ЗА КОТОРЫЕ ПРЕДУСМОТРЕНО ПРИВЛЕЧЕНИЕ К ОТВЕТСТВЕННОСТИ ОТДЕЛЬНЫХ СПЕЦИАЛЬНЫХ СУБЪЕКТОВ

Рассмотрены особенности юридического состава административных проступков, за которые предусмотрено привлечение к ответственности отдельных специальных субъектов (военнослужащих, военнообязанных и резервистов во время прохождения сборов, а также лиц рядового и начальственного составов Государственной пенитенциарной службы Украины, органов внутренних дел, службы гражданской защиты и Государственной службы специальной связи и защиты информации Украины). Исследованы объект, объективная сторона, субъект, субъективная сторона таких проступков.

Ключевые слова: административный проступок, юридический состав, объект, объективная сторона, специальный субъект, субъективная сторона.

SEREDA V. V. FEATURES OF LEGAL ELEMENTS OF ADMINISTRATIVE OFFENSES FOR WHICH LIABILITY OF CERTAIN SPECIAL SUBJECTS IS PRESCRIBED

The article deals with the features of the legal elements of administrative offenses for which liability of certain special subjects is prescribed (servicemen, subjects to military service and reservists during their military service, as well as servicemen and officers of the State Penitentiary Service of Ukraine, law enforcement bodies, Service of Civil Security and Public Service of Special Communication and Information Security). The object, the objective side, the subject, the subjective side of such offenses are examined.

One of the tasks of reforming modern system of administrative and tort law is the clear legislative strengthening of the legal status of special subjects, the definition of the criteria of classification of a subject to this special status, and the specification of the elements of administrative offenses that are committed by servicemen and other persons subject to the disciplinary regulations.

When making amendments to the Code of Administrative Offences, it is necessary to consider not only the expediency or in expediency of the administrative and legal protection of a certain kind of relationships taking into account specific subjects, but the requirements of the legal technology, particularly with regard to clarity and consistency of the administrative elements of the offense. Legal elements of the administrative offense can be defined as a logical structure, the legal concept of a misdemeanor. As any concept, it reveals only the essential features of real phenomena, i.e. specific illegal acts, in this case those that are committed by servicemen, subjects to military service and reservists during their military service, as well as by other private and the chief staff of the State Penitentiary Service of Ukraine, law enforcement bodies, Service of Civil Security and Public Service of Special Communication and Information Security.

Particular attention should be paid to research of the fundamental structural element – the object of administrative misconduct separately examining the essence, as a universal object, and generic and specific objects. Necessary also stay in the research the highest degree of specificity of social relations, which inflicted a public danger (harm) offense – the direct object of administrative misconduct.

Keywords: administrative offenses, legal element, object, objective side, special subject, subjective side.

УДК 342.5

В. Л. СИНЧУК,

кандидат юридичних наук

КОНТРОЛЬ ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Проаналізовано й уточнено сутність поняття контролю за діяльністю органів прокуратури, визначено його особливості. Зазначено, що розробка, впровадження та практичне використання дієвої системи демократичного контролю у відповідності до світових і європейських стандартів за прокуратурою є надзвичайно важливим завданням для уряду України. Констатовано, що контроль за діяльністю органів прокуратури України включає три складові: зовнішній, внутрішній та громадський контроль. Визначено шляхи підвищення ефективності контролю над прокуратурою в Україні.

Ключові слова: прокуратура, контроль, законність, діяльність.

Україна як цивілізована й демократична держава, підписавши низку міжнародних документів, зобов'язана дотримуватися загально-визнаних норм, стандартів і принципів державного управління, серед яких першочергове значення має законність, особливо в процесі діяльності правоохоронних органів та силових

структур. Законність є однією з визначальних передумов ефективного управління країною, передбачаючи беззаперечне виконання законів та інших нормативних актів державними службовцями поряд з дисципліною праці останніх.

У сучасних умовах у системі державного управління в Україні мають місце непоодинокі